

Journal of Kwan Phayao (jkp)

วารสารกวันพะเยา

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 - มกราคม - กุมภาพันธ์ 2568 Vol.2 No.1 - January - February 2025

ISSN : 3057-109X (Online)

สถาบันพะเยาวิชาการ เลขที่ 3 ซอย ประชานิเวศน์ 59 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร 10140
Phayao Academic Institute No. 3, Soi Pracha Uthit 59, Bang Mot Subdistrict, Thung Khru District, Bangkok 10140.
Tel: 0655344493

วารสารกวีานพะเยา

Journal of Kwan Phayao

Vol 2 No.1 (January-February 2025)

ISSN : 3057-109X (Online)

_ * ***** _

วัตถุประสงค์

วารสารกวีานพะเยา เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เจ้าของ

สถาบันพระยาวิชาการ เลขที่ 3 ซอย ประชาอุทิศ 59 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
10140 ประเทศไทย Tel: +6650340403 Email: journal.kwanphayao@gmail.com

ที่ปรึกษา

ผศ. ดร.สมชาย ดำเนิน

สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

E-mail: Somchai.dam@mcu.ac.th

บรรณาธิการ

ดร.สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ, ศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ตู้อทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. วินิจ ผาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รองศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ สุวีรางกูร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต ปุณรัตน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ดร.สมพงษ์ พิพัฒน์เอกสกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

พระมหาจันทน์ ผมไผ่, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระมหาฐิติวัธน์ หมั่นกิจ, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระครูสุทธิเมธาวัฒน์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

 ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

ดวงใจ บุญโยง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

E-mail: duangjai.tak11@gmail.com

โทรศัพท์ : 085-0340403

ณัฐกานต์ บุญยีน

บริษัท อินโนนิตี จำกัด

E-mail: journal.kwanphayao@gmail.com

โทรศัพท์ : 089-6324192

พิชญ์ ศรีพรรณ

สถาบันพะเยาวิชาการ

E-mail: journal.kwanphayao@gmail.com

โทรศัพท์ : 089-2066062

 ฝ่ายประสานงานและจัดการ

ดวงใจ บุญโยง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

E-mail: duangjai.tak11@gmail.com

โทรศัพท์ : 085-0340403

ฝ่ายกฎหมาย

นายชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พิสูจน์อักษร

สมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

ออกแบบปก

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์

นักวิชาการอิสระ

จัดรูปเล่ม

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

พิมพ์ที่

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง

จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารกวีานพะเยา ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ประจำปีพุทธศักราช 2568 มีจำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 4 เรื่อง เป็นบทความวิจัย จำนวน 1 เรื่อง บทความวิชาการ จำนวน 3 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับทุกระดับ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ ขอขอบคุณผู้นิพนธ์บทความ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(ข)
สารบัญ	(ง)
การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค ในจังหวัดเลย	1-16
THE ADOPTION OF GREEN INNOVATIONS BY AGRICULTURAL ENTREPRENEURS INFLUENCING CONSUMER DECISIONS TO CHOOSE ORGANIC AGRICULTURAL PRODUCTS IN LOEI PROVINCE	
ณัฐรดี คนรู้, ปัญญา จันทกิจ, เอกโอฬาร โชติอนุสรณ์, ชุมพล รอดแจ่ม และ บุญชาญ ผ่านสุวรรณ	
อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์	17-27
IDENTITY AND CULTURAL DIVERSITY IN THE ERA OF GLOBALIZATION	
ณัฐกานต์ บุญยืน, ดวงใจ บุญโยง และ พิษญา ศรีพรรณ	
การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่	28-36
THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN RACE AND POWER IN MODERN SOCIETY	
สัณญา เคนาภูมิ	
การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่นในสังคมไทย	37-45
A STUDY ON MIGRATION AND ITS IMPACTS ON LOCAL COMMUNITIES IN THAI SOCIETY	
พระครูสังฆรักษ์ศวีร์ ปมุดโต	
คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	46-69

การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค ในจังหวัดเลย*

THE ADOPTION OF GREEN INNOVATIONS BY AGRICULTURAL ENTREPRENEURS INFLUENCING CONSUMER DECISIONS TO CHOOSE ORGANIC AGRICULTURAL PRODUCTS IN LOEI PROVINCE

ณัฐรดี คนรู้¹, ปัญญา จันทกิจ², เอกโอฬาร โชติอนุสรณ์³, ชุมพล รอดแจ่ม⁴ และบุญชาญ ผ่านสุวรรณ⁵

Nattharadee Khonru¹, Panyada Chantakit², Eakalarn Chotianusorn³, Chumpon Rodjaem⁴

and Boonchan Phansuwan⁵

¹⁻⁵มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹⁻⁵Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding author E-mail: s65567810013@ssru.ac.th

วันที่รับบทความ : 1 กุมภาพันธ์ 2568; วันแก้ไขบทความ 28 กุมภาพันธ์ 2568; วันตอบรับบทความ : 28 กุมภาพันธ์ 2568

Received 1 February 2025; Revised 28 February 2025; Accepted 28 February 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตร และการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเฉพาะที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเลย โดยสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพและความน่าเชื่อถือแล้ว สถิติที่ใช้ใน

Citation:

* ณัฐรดี คนรู้, ปัญญา จันทกิจ, เอกโอฬาร โชติอนุสรณ์, ชุมพล รอดแจ่ม และ บุญชาญ ผ่านสุวรรณ. (2568). การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค ในจังหวัดเลย. วารสารกวีานพะเยา, 2(1), 1-16.

Nattharadee Khonru, Panyada Chantakit, Eakalarn Chotianusorn, Chumpon Rodjaem and Boonchan. (2025).

The Adoption of Green Innovations by Agricultural Entrepreneurs Influencing Consumer Decisions to Choose Organic Agricultural Products in Loei Province. Journal of Kwan Phayao, 2(1), 1-16.;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนและการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรและการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลยยังคงอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ 2) การนำนวัตกรรมสีเขียวในภาคเกษตรกรรมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค โดยเฉพาะสามปัจจัยหลัก ได้แก่ การใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิต การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ทั้งสามปัจจัยนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ได้ถึง 81.60% ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการใช้นวัตกรรมสีเขียวในการสร้างความเชื่อมั่นและการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

คำสำคัญ: นวัตกรรมสีเขียว, ผู้ประกอบการทางการเกษตร, การตัดสินใจของผู้บริโภค

Abstract

This research article aims to 1) examine the level of factors related to the adoption of green innovations by agricultural entrepreneurs and consumer decision-making in selecting organic agricultural products in Loei Province, and 2) analyze specific factors influencing consumer decisions regarding organic agricultural products in Loei. The sample group includes consumers of organic agricultural products in Loei, selected through simple random sampling, with a sample size of no less than 100 people. The research tool used for data collection was a questionnaire that was validated for quality and reliability. The results showed that 1) the level of factors related to the adoption of green innovations by agricultural entrepreneurs and consumers' decisions to choose organic agricultural products in Loei Province was moderate, and 2) green innovation adoption in the agricultural sector significantly influenced consumers' decisions to choose organic agricultural products. The three main factors are the use of renewable energy in production, pest control without chemicals, and

sustainable water management technology. These three factors explain 81.60% of the variance in consumer decision-making, highlighting the importance of green innovations in building consumer confidence and influencing purchasing decisions.

Keywords: Green innovations, Agricultural entrepreneurs, Consumer decision-making

บทนำ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การเกษตรอินทรีย์ในประเทศไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ภายใต้นโยบายการสนับสนุนจากภาครัฐที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ โดยเน้นการลดการใช้สารเคมีในการผลิตทางการเกษตร และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (ปิยะนุช สีนาคม และศุภวัฒน์ วัฒนธนปติ, 2566) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์จะมีโอกาสเติบโตสูง แต่ผู้ประกอบการยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็น การสร้างความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ และการจัดการต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าเกษตรแบบดั้งเดิม ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อนำเกษตรอินทรีย์ให้ก้าวหน้าต่อไป

หนึ่งในแนวทางสำคัญที่ได้รับการพิจารณาคือ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิต การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน (วรากร ลิ้มบุตร และกนกพร ภาคิฉาย, 2565) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการผลักดันให้เกิดการนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ แต่ผู้ประกอบการเกษตรยังคงขาดความรู้และทักษะที่จำเป็น รวมถึงต้องเผชิญกับอุปสรรคด้านการลงทุนที่สูง การขาดแคลนทรัพยากรและความรู้ยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่พบได้ทั่วไปในชุมชนชนบท ที่การเข้าถึงข้อมูลและการสนับสนุนยังมีข้อจำกัด (จิรวุฒิ เจริญสุข และปิยะนุช ปรีชา นนท์, 2566)

ในบริบทสากล ตลาดเกษตรอินทรีย์มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็วโดยได้รับการสนับสนุนจากการขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการสนับสนุนจากภาครัฐในหลายประเทศ

(Willer, Travnicek และ Schlatter, 2024) อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมยังคงเผชิญกับอุปสรรคด้านเทคนิคและการยอมรับจากเกษตรกร ตัวอย่างหนึ่งคือ การใช้ไบโอชาร์ (biochar) และสาหร่ายขนาดเล็ก (microalgae) แม้ว่าจะมีศักยภาพในการเพิ่มความยั่งยืน แต่การพัฒนาเทคโนโลยีเหล่านี้ยังคงต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ (Akhtar et al., 2021; Kapoor et al., 2020)

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์และการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมไทย การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อไม่เพียงแต่ทำความเข้าใจปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคและเกษตรกร แต่ยังมีเป้าหมายที่จะช่วยพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรกับการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

การทบทวนวรรณกรรม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนํานวัตกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย แสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพและสารปรับปรุงดินที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับการยืนยันจากการศึกษาของ Gao และ Jin (2022), Gul และ Akpinar (2020), และ Liu และคณะ (2021) ว่ามีผลต่อความปลอดภัยและประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างยั่งยืนที่ศึกษามาโดย Gao และ Jin (2022), Liu และคณะ (2021), และ Toma และคณะ (2021) ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ขณะเดียวกัน การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมีและการใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิต ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยของ Chuah และคณะ (2020), Liu และคณะ (2021), และ Toma และคณะ (2021) ก็มีส่วนช่วยให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนผลิตภัณฑ์เหล่านี้มากขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนํานวัตกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรม พบว่าแนวทางที่ได้รับความสนใจมากที่สุดคือการใช้ปุ๋ยชีวภาพ การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการใช้พลังงานทดแทน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่านวัตกรรมเหล่านี้ช่วยสร้างความยั่งยืนในการผลิต ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ทั้งนี้ การส่งเสริมนวัตกรรมสีเขียวในภาคเกษตรกรรมจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาตลาดผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์และการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ประกอบด้วยผู้บริโภคนที่เลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเลยการศึกษานี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เนื่องจากไม่สามารถระบุจำนวนประชากรทั้งหมดได้ ขนาดกลุ่มตัวอย่างจะต้องไม่ต่ำกว่า 100 คน ซึ่งเพียงพอต่อการวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณและการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ตามมาตรฐานทางสถิติ นอกจากนี้ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างพิจารณาจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ โดยกำหนดให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 10-20 คนต่อตัวแปรอิสระ (Tabachnick & Fidell, 2013) เพื่อให้แน่ใจว่าการวิเคราะห์สถิติมีความแม่นยำและน่าเชื่อถือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามซึ่งออกแบบโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัยที่ผ่านมา แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่:

ตอนที่ 1: ข้อมูลประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ การศึกษา (Nominal Scale, Ordinal Scale)

ตอนที่ 2: ระดับการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรม เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การจัดการน้ำ (Interval Scale)

ตอนที่ 3: การตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ เช่น ความตั้งใจซื้อ ความไว้วางใจในผลิตภัณฑ์ (Likert's scale)

ตอนที่ 4: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามนี้ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อให้มั่นใจว่าแบบสอบถามสามารถวัดผลได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นอกจากนี้ยังทำการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาค อัลฟา (Cronbach's Alpha) โดยการวัดความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม หากได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จะถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง (McNeish, 2018)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้จะดำเนินการผ่านการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Digital Survey Tools) เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Google Forms หรือ Qualtrics ซึ่งช่วยลดข้อผิดพลาดในการป้อนข้อมูล หลังจากที่ได้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลและดำเนินการลงรหัสข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบและทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เช่น SPSS หรือ R สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้:

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เช่น การคำนวณค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะประชากรและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ นอกจากนี้ยังใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา

ก่อนทำการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมดเพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีข้อผิดพลาดในการบันทึกหรือป้อนข้อมูล นอกจากนี้ จะตรวจสอบปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เช่น ปัญหาการเกิดความสัมพันธ์เชิงพหุระหว่างปัจจัย (Multicollinearity) โดยใช้ค่า VIF (Variance Inflation Factor) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 5 และค่า Tolerance ที่ไม่ต่ำกว่า 0.2 เพื่อให้มั่นใจว่าตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ไม่มีความสัมพันธ์ซ้อนกัน

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาระดับปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรกับการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคที่ตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเลย จำนวน 100 คน พบว่า กลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.0 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าเพศหญิงซึ่งคิดเป็นร้อยละ 38.0 อายุกลุ่มใหญ่ที่สุดอยู่ในช่วง 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.0 และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 49.0 และมีสถานภาพสมรสหรืออยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 59.0 การตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์สะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาสูง และมีรายได้ปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มผู้บริโภคที่มีวิถีชีวิตที่ใส่ใจสุขภาพในพื้นที่ดังกล่าว

จากการศึกษาระดับการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรและปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย พบว่าโดยรวมแล้ว การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมีได้รับการประเมินสูงที่สุดในบรรดาปัจจัยต่างๆของการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้ ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการใช้สารเคมีในการผลิต

จากการศึกษาระดับปัจจัยการเลือกซื้อซ้ำและความพึงพอใจหลังการซื้อ ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ซึ่งอาจแสดงถึงความต้องการในการปรับปรุงด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มความพึงพอใจของผู้บริโภคหลังการซื้อ ทั้งนี้ ความตั้งใจในการซื้อและความไว้วางใจในผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่ใช้เทคโนโลยีสีเขียวยังคงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการเพิ่มความตระหนักและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต

2. ผลศึกษาปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค ในจังหวัดเลย

การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดย ผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน	β	S.E.	Beta	T	p-value	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.095	0.160		0.589	0.557		
การใช้พลังงานทดแทนใน กระบวนการผลิต (X_4)	0.447	0.040	0.524	11.28 4	0.000***	0.889	1.125
การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้ สารเคมี (X_3)	0.297	0.043	0.385	6.963	0.000***	0.628	1.591
การใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำ อย่างยั่งยืน (X_2)	0.221	0.046	0.264	4.845	0.000***	0.645	1.550
R = 0.903, R ² = 0.816, Adj R ² = 0.810, SE = 0.321, D.W. = 2.422, F = 141.689, p-value = 0.000*							

หมายเหตุ : ค่า VIF ที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 5.00; ค่า Tolerance ไม่ควรน้อยกว่า .20

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ศึกษาปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค ในจังหวัดเลย พบว่า การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 141.689$, $p < 0.01$) โดยมี 3 ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ได้แก่ การใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิต ($\beta = 0.524$, $t = 11.284$, $p < 0.01$) การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี ($\beta = 0.385$, $t = 6.963$, $p < 0.01$) และ การใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ($\beta = 0.264$, $t = 4.845$, $p < 0.01$) ทั้งสามปัจจัยนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ได้ถึง 81.60% ($R = 0.903$, $R^2 = 0.816$, Adjusted $R^2 = 0.810$) นอกจากนี้ การตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดลพบว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation (Durbin-Watson = 2.422) และ Multicollinearity (Tolerance > 0.2, VIF < 5) แสดงถึงความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลยใน

ระดับปานกลางถึงสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิตและการควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุดต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ผู้ประกอบการที่นำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้สามารถเพิ่มความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐาน โดยพบว่าการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย โดยสามารถอธิบายได้ด้วยสมการถดถอย:

$$Y = 0.095 + 0.447X_4 + 0.297X_3 + 0.221X_2$$

และสมการมาตรฐาน:

$$Z = 0.524X_4 + 0.385X_3 + 0.264X_2$$

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะการใช้พลังงานทดแทน การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเลย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย โดยมีการยืนยันด้วยค่าสถิติที่เหมาะสมและมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสมมติฐานนี้ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลเชิงสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ผลการวิเคราะห์การถดถอยแสดงให้เห็นว่าการนำนวัตกรรมสีเขียว เช่น การใช้พลังงานทดแทนและการควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี มีผลกระทบเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

อภิปรายผล

1. ผลวิเคราะห์ระดับปัจจัยการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรกับการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลยยังคงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนถึงโอกาสในการพัฒนาและส่งเสริมทั้งด้านการผลิตและการบริโภคผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ การที่การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี

ได้รับการประเมินสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความตระหนักของผู้ประกอบการในการลดการใช้สารเคมี ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ระดับการเลือกซื้อและความพึงพอใจหลังการซื้อที่อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ บ่งชี้ถึงความจำเป็นในการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ นอกจากนี้ ระดับความตั้งใจซื้อและความไว้วางใจในผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่ใช้ฉันทกรรมสีเขียวซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงถึงโอกาสในการเพิ่มความตระหนักรู้และความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ซึ่งอาจทำได้โดยการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนเกี่ยวกับประโยชน์ของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ รวมถึงการสร้าง ความเชื่อมั่นในกระบวนการผลิตที่ใช้ฉันทกรรมสีเขียว

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณวิมล คล้ายประเสริฐ และสุดาพร กุณฑบุตร (2565) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าปัจจัยสำคัญ เช่น ความตั้งใจซื้อและความไว้วางใจในผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับปานกลาง การที่ผู้บริโภคยังคงมีความลังเลใจในการตัดสินใจซื้อหรือเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์นี้แสดงให้เห็นถึงความท้าทายในการสร้างความเชื่อมั่นในตัวผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้งานวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าผู้บริโภคยังคงต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ รวมถึงความปลอดภัยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การสร้างความตระหนักรู้ผ่านกลยุทธ์การตลาดและการสื่อสารที่ชัดเจนและครอบคลุมจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเพิ่มการยอมรับผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ กลยุทธ์เหล่านี้ควรมุ่งเน้นที่การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนเกี่ยวกับกระบวนการผลิตและการใช้เทคโนโลยีที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและสุขภาพ การส่งเสริมการตลาดผ่านช่องทางที่หลากหลาย รวมถึงการสร้างความรู้สึกรู้สึกเชื่อมั่นในตัวผลิตภัณฑ์ จะช่วยให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจมากขึ้นในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการนำฉันทกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

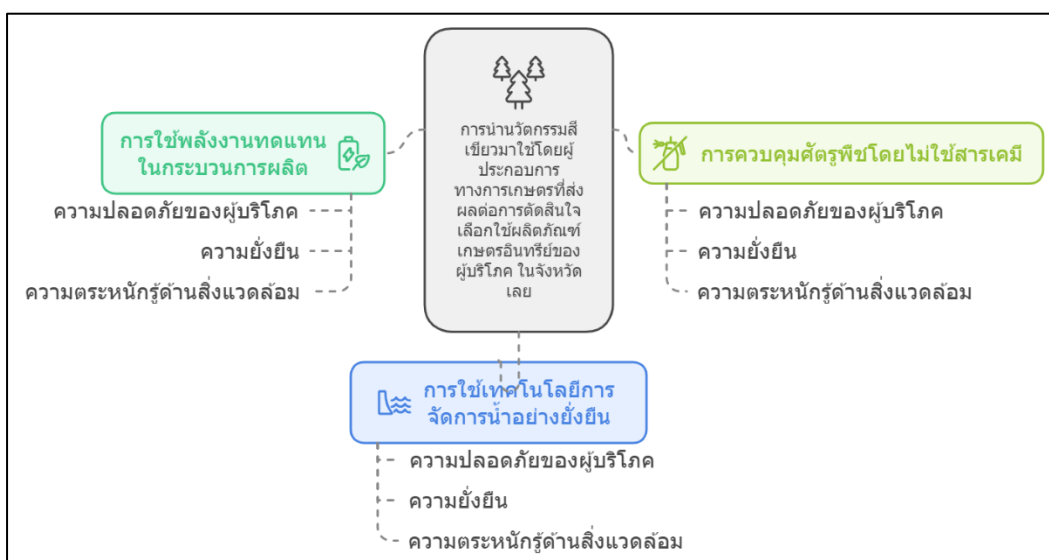
จากผลการวิจัยพบว่า การนำฉันทกรรมสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

โดยเฉพาะ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ การใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิต การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ทั้งสามปัจจัยนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ได้ถึง 81.60% ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการใช้นวัตกรรมสีเขียวในกระบวนการผลิตในการสร้างความเชื่อมั่นและการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) แสดงให้เห็นว่าโมเดลที่ใช้ในการศึกษามีความเหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 141.689, p < 0.01$) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดคือ การใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิต ($\beta = 0.524$) รองลงมาคือการควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี ($\beta = 0.385$) และการใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ($\beta = 0.264$) ผลการศึกษานี้ยอมรับสมมติฐานว่าการนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี ศรีคำภา และธนสิทธิ์ สุขสุทธิ (2565) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในภาคเกษตรกรรมของประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคกลางและภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่าการใช้เทคโนโลยีสะอาด เช่น การจัดการน้ำอย่างยั่งยืนและการใช้พลังงานทดแทน มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมากต่อการยอมรับของผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ เนื่องจากผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านสุขภาพและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การใช้เทคโนโลยีที่ช่วยลดการใช้สารเคมีและลดการใช้น้ำในกระบวนการผลิต ทำให้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์มีภาพลักษณ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์เหล่านี้มากยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารคุณค่าของเทคโนโลยีสะอาดไปยังผู้บริโภค เพื่อเพิ่มความเข้าใจและการยอมรับในตลาดผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่กำลังเติบโต นอกจากนี้ การนำเสนอเทคโนโลยีสะอาดในภาคเกษตรกรรมยังช่วยส่งเสริมความยั่งยืนในระยะยาว ทั้งในแง่ของการผลิตและการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค โดยเฉพาะในกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้ได้สังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ที่ชี้ให้เห็นว่า การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตร มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในจังหวัดเลย โดยปัจจัยสำคัญสามประการ ได้แก่ การใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิต การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในเรื่องความปลอดภัยและความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์ของนวัตกรรมสีเขียวและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์"

จากภาพที่ 1 เป็นโมเดลนี้แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงบวกของปัจจัยทั้งสามต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ โดยมีโครงสร้างที่เน้นการผสมผสานระหว่างการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมกับการผลิตที่ยั่งยืน ผลจากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคมีความตระหนักรู้และให้คุณค่ากับกระบวนการผลิตที่ลดผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการทางการเกษตร โดยเน้นการสื่อสารถึงประโยชน์ของการใช้พลังงานทดแทน การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์มากขึ้น

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้พบว่า การนำนวัตกรรมสีเขียวมาใช้โดยผู้ประกอบการทางการเกษตร มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเลย โดยเฉพาะการใช้พลังงานทดแทน การควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ทั้งสามปัจจัยนี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและเพิ่มความน่าสนใจของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในสายตาผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะ ผู้ประกอบการควรลงทุนในนวัตกรรมสีเขียวอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่การสื่อสารถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีเหล่านี้ให้ผู้บริโภครับรู้ นอกจากนี้ รัฐบาลและองค์กรที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการฝึกอบรมและให้ข้อมูลแก่เกษตรกร เพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมสีเขียวในวงกว้าง สำหรับการวิจัยในอนาคต ควรสำรวจปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจและประสิทธิภาพในการนำเสนอผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละภูมิภาค ทั้งนี้ สำหรับการวิจัยในอนาคต ควรสำรวจปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มความเข้าใจในพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ รวมถึงควรศึกษาการใช้เทคโนโลยีสีเขียวในพื้นที่ที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์และหาวิธีการที่เหมาะสมกับแต่ละภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

- จิรวุฒิ เจริญสุข, และ ปิยะนุช ปรีชานนท์. (2566). ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ในภาคเกษตรกรรมไทย: กรณีศึกษาจังหวัดราชบุรี. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 6(2), 86-105.
- ปิยะนุช สีนาคม, และ ศุภวัฒน์ วัฒนชนปติ. (2566). สถานการณ์และแนวโน้มตลาดเกษตรอินทรีย์ในประเทศไทย: โอกาสและความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการ. *วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์*, 19(1), 1-22.
- วรรณวิมล คล้ายประเสริฐ, และ สุดาพร กุณฑลบุตร. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, 9(1), 308-324.
- วรกร ลิ้มบุตร, และ กนกพร ภาศิฉาย. (2565). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสีเขียวในภาคเกษตรกรรมไทย: กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม. *วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(2), 89-112.
- วิภาวี ศรีคำภา, และ ธนสิทธิ์ สุขสุทธิ. (2565). การศึกษาผลกระทบของนวัตกรรมสีเขียวต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาคเกษตรกรรมไทย. *วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(3), 45-62.
- Akhtar, S., Gu-Cheng, L., Nazir, A., Razzaq, A., Ullah, R., Faisal, M., Naseer, M. A. U. R., & Raza, M. H. (2021). Biochar is a source of nutrients (NPK) and environmentally friendly organic fertilizer: A review on production, application and its impact on crop growth. *Journal of Plant Nutrition*, 44(11), 1677-1721.
- Chuah, S. H. W., El-Manstrly, D., Tseng, M. L., & Ramayah, T. (2020). Sustaining customer engagement behavior through corporate social responsibility: The roles of environmental concern and green trust. *Journal of Cleaner Production*, 262, 121348.

- Gao, Y., & Jin, S. (2022). The road to green innovation in agriculture: The impact of green agriculture demonstration zones on corporate green innovation. *Environmental Science and Pollution Research*, 29(2), 16512-16522.
- Gul, M., & Akpinar, M. G. (2020). Factors affecting the adoption of green innovation in agriculture: A systematic review. *Journal of Cleaner Production*, 258, 120555.
- Kapoor, R., Ghosh, P., Kumar, M., Sengupta, S., Gupta, A., Kumar, S. S., Nahid, S., Deb, V., & Bhatia, S. K. (2020). Exploring the potential of microalgae for new biotechnology applications and beyond: A review. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 137, 110602.
- Liu, R., Pieniak, Z., & Verbeke, W. (2021). Consumers' perceptions and attitudes towards organic food products in China: The role of green innovation adoption by agricultural firms. *Food Policy*, 103, 102248.
- McNeish, D. (2018). Thanks coefficient alpha, we'll take it from here. *Psychological Methods*, 23(3), 412-433.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Pearson.
- Toma, L., Mathijs, E., & Zander, K. (2021). Drivers of and barriers to green innovation adoption in the agricultural sector: A cross-country comparison. *Technological Forecasting and Social Change*, 168, 120747.
- Willer, H., Travnicek, J., & Schlatter, B. (2024). *Current status of organic agriculture worldwide - Statistics and emerging trends 2024*. Research Institute of Organic Agriculture FiBL.

อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์*

IDENTITY AND CULTURAL DIVERSITY IN THE ERA OF GLOBALIZATION

ณัฐกานต์ บุญยีน¹, ดวงใจ บุญโยง² และ พิชญา ศรีพรรณ³

Nattakarn Boonyuen¹, Duangjai Boonyong² and Pichaya Sriphan³

¹บริษัท อินโนนิตี้ จำกัด

¹Innony, Thailand

²มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

²Chiang Rai Rajabhat University, Thailand

³นักวิชาการอิสระ

³Independent scholar, Thailand

Corresponding author E-mail: duangjai.tak11@gmail.com

วันที่รับบทความ : 24 กุมภาพันธ์ 2568; วันที่แก้ไขบทความ 28 กุมภาพันธ์ 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 28 กุมภาพันธ์ 2568

Received 24 February 2025; Revised 28 February 2025; Accepted 28 February 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาประเด็น อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ โดยวิเคราะห์ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของสังคมไทย พร้อมนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดโลกาภิวัตน์ของ Anthony Giddens (1990) แนวคิดอัตลักษณ์ของ Manuel Castells (1997) และแนวคิด Soft Power ของ Joseph Nye (2004) งานศึกษานี้พบว่าโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในหลายระดับ โดยมีทั้งกระบวนการหลอมรวมวัฒนธรรม (Cultural Hybridization) และกระบวนการรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Glocalization)

Citation:

* ณัฐกานต์ บุญยีน, ดวงใจ บุญโยง และ พิชญา ศรีพรรณ. (2568). อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์. วารสารกวีานพะเยา, 2(1), 17-27.

Nattakarn Boonyuen, Duangjai Boonyong and Pichaya Sriphan. (2025). Identity and Cultural Diversity in The Era of Globalization. Journal of Kwan Phayao, 2(1), 17-27;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

บทความยังเน้นบทบาทของความหลากหลายทางวัฒนธรรมในมิติต่างๆ เช่น (1) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งช่วยให้ประชาชนมีความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตน (2) การพัฒนาเศรษฐกิจ ผ่านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และการท่องเที่ยว (3) การส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประเทศ โดยใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือทางการทูต (4) การคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับการยอมรับ (5) การศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและสร้างทักษะในการปรับตัวในยุคโลกาภิวัตน์

โดยสรุป บทความนี้เสนอว่า แม้โลกาภิวัตน์จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว แต่อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมยังสามารถดำรงอยู่ได้หากมีการปรับตัวอย่างเหมาะสมและมีการส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมผ่านนโยบายและการศึกษา

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม, โลกาภิวัตน์

Abstract

This article explores identity and cultural diversity in the globalization era, analyzing the impact of globalization on Thai society's cultural identity. The study incorporates key theoretical perspectives, such as Anthony Giddens' (1990) concept of globalization, Manuel Castells' (1997) identity theory, and Joseph Nye's (2004) Soft Power framework. The findings suggest that globalization has led to extensive cultural exchanges and transformations, characterized by both cultural hybridization and glocalization, where local cultures adapt while maintaining their uniqueness.

The article highlights the role of cultural diversity in several aspects: (1) Strengthening cultural identity, which fosters pride in heritage; (2) Economic development, particularly through creative industries and tourism; (3) International relations, where culture serves as a diplomatic tool; (4) Cultural rights protection, ensuring recognition of ethnic and local cultures; and (5) Education and knowledge development, promoting intercultural learning and adaptation skills in a globalized world.

In conclusion, while globalization accelerates cultural changes, cultural identity can persist through strategic adaptation and policy support that promotes cultural diversity in education and governance.

Keywords: Cultural Identity, Cultural Diversity, Globalization

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) โลกมีความเชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้งในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรม (Giddens, 1990) ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงในระดับโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังส่งอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ (Identity) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity) อย่างมีนัยสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในปัจจุบันเกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนข้ามพรมแดนผ่านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ทำให้เกิดทั้งการหลอมรวมวัฒนธรรม (Cultural Hybridization) และการต่อต้านอิทธิพลจากภายนอกเพื่อรักษาอัตลักษณ์ของตนเอง (Castells, 1997) ในบริบทของประเทศไทย วัฒนธรรมท้องถิ่นต้องเผชิญกับกระแสวัฒนธรรมจากตะวันตกและเอเชียตะวันออก เช่น อิทธิพลของสื่อเกาหลี (Korean Wave) และการบริโภควัฒนธรรมตะวันตกผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล (พฤกษ์ เถาวิล, 2562)

อย่างไรก็ตาม แม้โลกาภิวัตน์จะทำให้วัฒนธรรมมีการแลกเปลี่ยนกันมากขึ้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าวัฒนธรรมท้องถิ่นจะสูญสลายไปโดยสิ้นเชิง หลายชุมชนมีการปรับตัวโดยเลือกใช้วัฒนธรรมต่างชาติในลักษณะที่เอื้อต่อการดำรงอยู่ของอัตลักษณ์เดิม หรือที่เรียกว่า "Glocalization" (Robertson, 1995) แนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวของวัฒนธรรมไทย เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ภาษาไทย หรือการผสมผสานอาหารไทยกับอาหารต่างชาติให้เกิดเมนูใหม่ๆ

บทความนี้มุ่งศึกษาประเด็นอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ โดยเน้นวิเคราะห์ผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อสังคมไทย รวมถึงแนวทางที่สังคมสามารถใช้เพื่อรักษาและพัฒนาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงระดับโลก

บทบาทของความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์

บทความนี้มีบทบาทสำคัญในหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในบริบทของโลกาภิวัตน์ โดยสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นหลักดังต่อไปนี้

1. บทบาททางวิชาการ

-บทความนี้ช่วยขยายขอบเขตความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Cultural Identity) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity) โดยอ้างอิงจากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

-เป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาหรือทำวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นและแนวทางการรักษาอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์

2. บทบาทในการวิเคราะห์ผลกระทบของโลกาภิวัตน์

-บทความนี้ช่วยอธิบายว่าโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่ออัตลักษณ์ของกลุ่มต่างๆ ในสังคมไทยอย่างไร เช่น ผลกระทบของสื่อดิจิทัล การบริโภควัฒนธรรมต่างชาติ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

-นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการปรับตัวของวัฒนธรรมไทยในบริบทของโลกาภิวัตน์ เช่น การผสมผสานวัฒนธรรมต่างชาติในแบบ "Glocalization" ซึ่งสะท้อนถึงการรักษาเอกลักษณ์ของตนเองควบคู่ไปกับการยอมรับวัฒนธรรมใหม่ๆ

3. บทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม

-บทความนี้ช่วยให้ผู้อ่านตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย

-เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของวัฒนธรรมที่แตกต่าง และแนวทางในการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นกับการเปิดรับวัฒนธรรมภายนอก

4. บทบาทเชิงนโยบายและสังคม

-สามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับนักนโยบายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออกแบบนโยบายด้านวัฒนธรรมที่ตอบสนองต่อความท้าทายของโลกาภิวัตน์

-ช่วยเสนอแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมอัตลักษณ์ไทยให้สามารถคงอยู่ในเวทีโลก โดยเน้นการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

5. บทบาทในการสร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรม

-บทความนี้ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมไทยให้เหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน

-สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้แก่คนรุ่นใหม่

ความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในกระแสโลกาภิวัตน์ทั้งในเชิงวิชาการ การวิเคราะห์ผลกระทบ ความเข้าใจทางสังคม นโยบาย และจิตสำนึกทางวัฒนธรรม บทความนี้ช่วยขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อ วัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ยังอธิบายถึงกระบวนการปรับตัวของสังคมไทยต่อวัฒนธรรม ต่างชาติผ่านแนวคิด "Glocalization" ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและยอมรับความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล อีกทั้งยังสามารถเป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนด นโยบายด้านวัฒนธรรมและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมไทยให้สามารถ แข่งขันและคงอยู่ในเวทีโลกได้อย่างยั่งยืน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

การศึกษาเรื่อง อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สามารถอธิบายได้ผ่านแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Cultural Identity)

แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอธิบายว่ากลุ่มคนมีการสร้างและรักษาอัต ลักษณ์ของตนเองผ่านภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียม และค่านิยมทางสังคม

-Stuart Hall (1996) เสนอว่าอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมไม่ใช่สิ่งที่ตายตัว แต่เป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอยู่ตลอดเวลาในบริบทของโลกาภิวัตน์

-Benedict Anderson (1983) กับแนวคิด "ชุมชนจินตกรรม" (Imagined Communities) อธิบายว่าอัตลักษณ์ของชาติถูกสร้างขึ้นผ่านสื่อและการเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

-เกษม เพ็ญภินันท์ (2554) อธิบายว่าอัตลักษณ์ไทยได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกผ่านสื่อและกระบวนการสมัยใหม่ ทำให้เกิดการปรับตัวและการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ในสังคม

2. ทฤษฎีโลกาภิวัตน์และวัฒนธรรม (Globalization and Culture Theory)

โลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว โดยมีทฤษฎีที่อธิบายผลกระทบดังกล่าว ได้แก่-

-Roland Robertson (1995) กับแนวคิด "Glocalization"

- o โลกาภิวัตน์ไม่ได้ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นหายไป แต่เกิดการปรับตัวและหลอมรวมกันระหว่างวัฒนธรรมระดับโลกกับวัฒนธรรมท้องถิ่น
- o ตัวอย่างเช่น อาหารฟิวชั่น หรือการที่ประเทศไทยนำเอาแนวคิดจากต่างประเทศมาปรับให้เข้ากับบริบทไทย

-Arjun Appadurai (1996) กับทฤษฎี "Scapes"

- o อธิบายว่าโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดกระแสของวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ได้แก่ Ethnoscapes (การเคลื่อนย้ายของผู้คน), Technoscapes (เทคโนโลยี), Finascapes (การเงิน), Mediascapes (สื่อ), และ Ideoscapes (อุดมการณ์)
- o สื่อดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในยุคปัจจุบัน

-ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2545) วิเคราะห์ว่าโลกาภิวัตน์ส่งผลให้เกิดความท้าทายในการรักษาอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในไทย เช่น ชาวมุสลิมในภาคใต้ที่ต้องปรับตัวกับกระแสสมัยใหม่

3. ทฤษฎีวัฒนธรรมไฮบริด (Hybridization Theory)

การผสมผสานทางวัฒนธรรมเป็นผลจากโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดอัตลักษณ์ใหม่

-Néstor García Canclini (1995) อธิบายว่าอัตลักษณ์ในโลกสมัยใหม่ไม่ใช่สิ่งคงที่ แต่เป็นกระบวนการของ "วัฒนธรรมลูกผสม" (Hybrid Culture) ซึ่งเกิดจากการผสมผสานของวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวัฒนธรรมระดับโลก

-พฤษัช เถาวิล (2562) ศึกษาอิทธิพลของสื่อดิจิทัลต่อเยาวชนไทย พบว่าเยาวชนมีแนวโน้มรับวัฒนธรรมตะวันตกและวัฒนธรรมเกาหลีมาผสมผสานกับอัตลักษณ์ไทย

4. ทฤษฎีอำนาจและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Power and Cultural Identity Theory)

อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมไม่ได้ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือกลุ่มเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นผลจากอำนาจและอิทธิพลทางสังคม

-Michel Foucault (1980) กับแนวคิดเรื่อง "อำนาจและการสร้างอัตลักษณ์" (Power and Identity) อธิบายว่าอัตลักษณ์ถูกกำหนดผ่านวาทกรรมและสถาบันทางสังคม เช่น ระบบการศึกษาและสื่อ

-ธเนศ วงศ์ยานนาวา (2560) วิเคราะห์ว่าในประเทศไทย การกำหนดอัตลักษณ์ไทยได้รับอิทธิพลจากรัฐและสื่อมวลชน เช่น การเน้นค่านิยมไทยแท้ผ่านนโยบายทางวัฒนธรรม

5. ทฤษฎีสิทธิทางวัฒนธรรมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Rights and Diversity Theory)

การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

-UNESCO (2002) กับปฏิญญาสากลว่าด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม

- เน้นว่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ต้องได้รับการคุ้มครอง
- ประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น การเรียนการสอนภาษาถิ่นในโรงเรียนบางแห่ง

-สมชาย ปรีชาศิลปกุล (2558) วิเคราะห์ว่าสังคมไทยยังคงมีปัญหการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ชาวม้งหรือกะเหรี่ยง ซึ่งต้องการการสนับสนุนในการรักษาอัตลักษณ์ของตน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในบริบทของอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สามารถอธิบายผ่านกรอบแนวคิดหลัก ได้แก่ แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มองว่าอัตลักษณ์มีการเปลี่ยนแปลงและถูกสร้างผ่านสื่อและสังคม ทฤษฎีโลกาภิวัตน์และวัฒนธรรมที่อธิบายการปรับตัวของวัฒนธรรมท้องถิ่นในบริบทโลกาภิวัตน์ เช่น แนวคิด "Glocalization" และ "Scapes" ทฤษฎีวัฒนธรรมไฮบริดที่กล่าวถึงการผสมผสานทางวัฒนธรรมจนเกิดอัตลักษณ์ใหม่ ทฤษฎีอำนาจและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์ถูกกำหนดโดยโครงสร้างอำนาจและสื่อมวลชน และทฤษฎีสติทางวัฒนธรรมที่เน้นความสำคัญของการคุ้มครองความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมพหุวัฒนธรรม แนวคิดเหล่านี้ช่วยให้เข้าใจถึงกระบวนการสร้างและปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลาย

บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

บทความนี้มีบทบาทสำคัญในหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในบริบทของโลกาภิวัตน์ โดยสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นหลักดังต่อไปนี้

1. บทบาททางวิชาการ

1.1 บทความนี้ช่วยขยายขอบเขตความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Cultural Identity) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity) โดยอ้างอิงจากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 เป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาหรือทำวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นและแนวทางการรักษาอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์

2. บทบาทในการวิเคราะห์ผลกระทบของโลกาภิวัตน์

2.1 บทความนี้ช่วยอธิบายว่าโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่ออัตลักษณ์ของกลุ่มต่างๆ ในสังคมไทยอย่างไร เช่น ผลกระทบของสื่อดิจิทัล การบริโภควัฒนธรรมต่างชาติ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2.2 นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการปรับตัวของวัฒนธรรมไทยในบริบทของโลกาภิวัตน์ เช่น การผสมผสานวัฒนธรรมต่างชาติในรูปแบบ "Glocalization" ซึ่งสะท้อนถึงการรักษาเอกลักษณ์ของตนเองควบคู่ไปกับการยอมรับวัฒนธรรมใหม่ๆ

3. บทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม

3.1 บทความนี้ช่วยให้ผู้อ่านตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย

3.2 เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของวัฒนธรรมที่แตกต่าง และแนวทางในการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นกับการเปิดรับวัฒนธรรมภายนอก

4. บทบาทเชิงนโยบายและสังคม

4.1 สามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับนักนโยบายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออกแบบนโยบายด้านวัฒนธรรมที่ตอบสนองต่อความท้าทายของโลกาภิวัตน์

4.2 ช่วยเสนอแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมอัตลักษณ์ไทยให้สามารถคงอยู่ในเวทีโลก โดยเน้นการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

5. บทบาทในการสร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรม

5.1 บทความนี้ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมไทยให้เหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน

5.2 สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้แก่คนรุ่นใหม่

บทบาทสำคัญในการศึกษาอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ โดยมีมิติสำคัญหลายด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ที่ช่วยขยายขอบเขตความรู้

เกี่ยวกับอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัยเพิ่มเติม ด้านการวิเคราะห์ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ ที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในสังคมไทย เช่น บทบาทของสื่อดิจิทัลและแนวคิด "Glocalization" ด้านการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่ช่วยให้ตระหนักถึงสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และแนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ด้านเชิงนโยบายและสังคม ที่สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการออกแบบนโยบายวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์ และด้านการสร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรม ที่กระตุ้นให้ประชาชนเห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมไทยให้เข้ากับบริบทปัจจุบัน ทั้งหมดนี้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับตัวและดำรงอยู่ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

สรุป

อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีผลกระทบทั้งเชิงบวกและลบ การไหลเวียนของวัฒนธรรมสามารถนำไปสู่การผสมผสานและสร้างนวัตกรรมทางวัฒนธรรมใหม่ แต่ในขณะเดียวกันก็อาจคุกคามวัฒนธรรมดั้งเดิม แนวทางที่สมดุลควรเป็นการสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างวัฒนธรรม และรักษาเอกลักษณ์ของแต่ละกลุ่มให้คงอยู่

โลกาภิวัตน์ช่วยเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ แต่ขณะเดียวกันก็สร้างความท้าทายต่อการรักษาอัตลักษณ์ของแต่ละกลุ่ม การส่งเสริมให้สังคมไทยมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

บทความนี้ อธิบายถึงผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่ออัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง การปรับตัว และความท้าทายที่เกิดขึ้นในสังคมไทย การทำความเข้าใจทฤษฎีเหล่านี้สามารถนำไปสู่แนวทางในการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมของกลุ่มต่างๆ ในสังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้น

โลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่ออัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมทั้งในแง่บวกและแง่ลบ แม้ว่าจะทำให้เกิดการไหลเวียนของวัฒนธรรมทั่วโลก แต่อัตลักษณ์ท้องถิ่นยังคงสามารถดำรงอยู่ได้ผ่านกระบวนการปรับตัว แนวคิดเรื่อง Glocalization และการใช้วัฒนธรรม

เป็น Soft Power แสดงให้เห็นว่าสังคมสามารถพัฒนาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ในระดับโลกได้ หากมีการสนับสนุนที่เหมาะสมผ่านนโยบายและการศึกษา การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างสังคมที่เข้มแข็งและยั่งยืนในยุคโลกาภิวัตน์

เอกสารอ้างอิง

- เกษม เพ็ญภินันท์. (2554). *วัฒนธรรมกับกระแสโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2545). *โลกาภิวัตน์กับความขัดแย้งทางวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2560). *อัตลักษณ์ไทยในบริบทโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- พฤกษ์ เถาวิล. (2562). *สื่อดิจิทัลกับอัตลักษณ์เยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมชาย ปรีชาศิลปกุล. (2558). *สิทธิทางวัฒนธรรมในสังคมไทย*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Anderson, B. (1983). *Imagined Communities*. Verso.
- Appadurai, A. (1996). *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. University of Minnesota Press.
- Foucault, M. (1980). *Power/Knowledge: Selected Interviews & Other Writings 1972-1977*. Pantheon.
- Hall, S. (1996). *Questions of Cultural Identity*. SAGE.
- Robertson, R. (1995). *Glocalization: Time-Space and Homogeneity-Heterogeneity*. Sage.
- UNESCO. (2002). *Universal Declaration on Cultural Diversity*.

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่*

THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN RACE AND POWER IN MODERN SOCIETY

สัญญา เคนาภูมิ

Sanya Kenaphoom

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University, Thailand

Corresponding author E-mail: zumsa_17@hotmail.com

วันที่รับบทความ : 24 กุมภาพันธ์ 2568; วันที่แก้ไขบทความ 28 กุมภาพันธ์ 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 28 กุมภาพันธ์ 2568

Received 24 February 2025; Revised 28 February 2025; Accepted 28 February 2025

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่ โดยพิจารณาถึงวิธีที่อำนาจทางสังคมและการเมืองมีผลต่อการสร้างและรักษาความไม่เสมอภาคในเรื่องของเชื้อชาติ งานวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดจากทฤษฎีการวิเคราะห์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ การกีดกันทางเชื้อชาติ และการควบคุมทางสังคม ผลการศึกษาพบว่าโครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจยังคงมีอิทธิพลต่อการกระทำที่สร้างความแตกต่างในสิทธิและโอกาสทางเชื้อชาติในหลายมิติ เช่น การศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงบริการสาธารณะ นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังเน้นบทบาทของสื่อและวัฒนธรรมที่มีต่อการสร้างภาพลักษณ์ของเชื้อชาติที่ช่วยเสริมสร้างความไม่เสมอภาคในสังคม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับปรุงนโยบายสาธารณะและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มุ่งเน้นการสร้างเสมอภาคทางเชื้อชาติในยุคสมัยใหม่

Citation:

* สัญญา เคนาภูมิ. (2568). การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่.

วารสารกวีานพะเยา, 2(1), 28-36.

Sanya Kenaphoom. (2025). The Study of The Relationship Between Race And Power In Modern Society.

Journal of Kwan Phayao, 2(1), 28-36;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

คำสำคัญ: เชื้อชาติ, อำนาจ, ความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ, สังคมสมัยใหม่

Abstract

This study focuses on analyzing the relationship between race and power in modern society, examining how social and political power dynamics influence the creation and perpetuation of racial inequalities. The research utilizes a theoretical framework based on social analysis theories related to power, racial discrimination, and social control. Findings reveal that political and economic structures continue to influence actions that create disparities in racial rights and opportunities across various dimensions, such as education, employment, and access to public services. Additionally, this study emphasizes the role of media and culture in constructing racial stereotypes that further reinforce inequality. The results underscore the importance of reforming public policies and social changes aimed at fostering racial equality in the modern era.

Keywords: Race, Power, Racial Inequality, Modern Society

บทนำ

ในสังคมสมัยใหม่ ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจยังคงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญและได้รับการอภิปรายในหลายมิติของการศึกษา ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เชื้อชาติไม่เพียงแต่เป็นตัวแปรในการกำหนดอัตลักษณ์ของบุคคลเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากร โอกาส และสิทธิในสังคมที่มีการแบ่งแยกทางสังคมอย่างลึกซึ้งในหลายพื้นที่ เช่น การศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงบริการสาธารณะ อำนาจทางสังคมที่เป็นผลมาจากโครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจได้กำหนดและรักษาความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมในสังคม (Omi, M., & Winant, H., 2014)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่จึงเป็นสิ่งสำคัญในการทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในระดับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการต่อสู้เพื่อความเสมอภาคทางเชื้อชาติและการกำหนดนโยบายที่ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงในโครงสร้างสังคมและการลดความไม่เสมอภาค (Fanon, F., 1963. การศึกษานี้จะสำรวจบทบาทของการกีดกันทางเชื้อชาติที่ฝังรากลึกในระบบสังคมและวิเคราะห์วิธีที่อำนาจทางสังคม

สามารถสร้างหรือบำรุงรักษาความแตกต่างเหล่านี้ได้ รวมถึงการสำรวจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มุ่งเน้นการสร้างความสะดวกสบายในสังคมสมัยใหม่ (Crenshaw, K., 1991)

โดยการวิจัยครั้งนี้คาดหวังที่จะเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการรวมกันของเชื้อชาติและอำนาจ และวิธีการที่สังคมสามารถปรับตัวเพื่อสร้างความเสมอภาคและการยอมรับความหลากหลายทางเชื้อชาติในยุคสมัยนี้

บทบาทของการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจ

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจมีบทบาทสำคัญในการทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาคทางสังคมในสังคมสมัยใหม่ โดยเฉพาะในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ในการศึกษานี้มีบทบาทหลักหลายประการที่ช่วยเสริมสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคม (Young, I. M., 1990).

1. การเปิดเผยความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ

การศึกษาเกี่ยวกับเชื้อชาติและอำนาจช่วยให้เราเข้าใจถึงความไม่เสมอภาคที่เกิดจากโครงสร้างทางสังคมที่มีอำนาจควบคุม สถานการณ์เช่นนี้มักทำให้บางกลุ่มทางเชื้อชาติถูกกีดกันจากสิทธิและโอกาสต่าง ๆ ในสังคม เช่น การศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงบริการสาธารณะ การศึกษานี้จึงเป็นเครื่องมือในการเปิดเผยความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่ในสังคม (Bell, D., 1980)

2. การกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงในนโยบายและโครงสร้างสังคม

การศึกษาเรื่องนี้ช่วยให้เข้าใจถึงวิธีที่อำนาจทางสังคมและรัฐมีผลต่อการรักษาความไม่เสมอภาค และการส่งเสริมการปรับปรุงนโยบายที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น การปรับปรุงนโยบายด้านการศึกษา การทำงาน และการบริการสาธารณะเพื่อให้ทุกกลุ่มเชื้อชาติได้รับโอกาสที่เท่าเทียม (ประยูทธ เพชรเจริญ, 2543)

3. การเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์และการยอมรับความหลากหลาย

การศึกษาเกี่ยวกับเชื้อชาติและอำนาจมีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องของอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติและการสร้างสังคมที่ยอมรับความหลากหลาย การศึกษานี้ช่วยลดความเข้าใจผิดและการตีตราเชื้อชาติที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกในสังคม

4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรมทางสังคม

การวิจัยเรื่องเชื้อชาติและอำนาจมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเสมอภาคทางเชื้อชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและมีความยุติธรรม การศึกษานี้ช่วยผลักดันการต่อสู้เพื่อสิทธิของกลุ่มคนที่ถูกกดขี่ทางเชื้อชาติและสนับสนุนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

5. การศึกษาในเชิงวิจารณ์และการสร้างบทเรียนจากประวัติศาสตร์

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจยังช่วยให้เราได้เรียนรู้จากประวัติศาสตร์ของความไม่เสมอภาคและความยุติธรรมทางเชื้อชาติ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบในอดีตที่ยังคงมีอิทธิพลต่อสังคมในปัจจุบัน การเรียนรู้จากประวัติศาสตร์จะช่วยให้เราหลีกเลี่ยงการทำผิดซ้ำในอนาคต (Mills, C. W., 1997)

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ การกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลาย และการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและยุติธรรมมากยิ่งขึ้นในโลกสมัยใหม่

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในสังคมสมัยใหม่

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่สามารถพิจารณาผ่านหลายแนวคิดและทฤษฎีทางสังคมที่ช่วยให้เราเข้าใจถึงการสร้างและรักษาความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ รวมถึงบทบาทของอำนาจที่มีผลต่อโครงสร้างทางสังคม ต่อไปนี้คือตัวอย่างของแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Tate, W. F., 1997)

1. ทฤษฎีการแบ่งแยกทางสังคม (Social Stratification Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการศึกษาการแบ่งแยกทางสังคมที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ การศึกษา และเชื้อชาติ การแบ่งแยกทางสังคมแสดงให้เห็นถึงวิธีที่กลุ่มต่าง ๆ ในสังคมถูกจัด

อันดับตามระดับชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีผลต่อโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและการดำเนินชีวิต

2. ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory)

ทฤษฎีนี้ศึกษาวิธีที่สังคมใช้เครื่องมือและกลไกต่าง ๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม การควบคุมทางสังคมสามารถมองเห็นได้ในรูปแบบของการกีดกันทางเชื้อชาติ ซึ่งบางกลุ่มถูกควบคุมโดยการตั้งข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เช่น สิทธิในการเข้าถึงการศึกษาและการทำงาน (ดวงพร มหามันท์, 2552)

3. ทฤษฎีอำนาจของมาร์กซ์ (Marxist Theory of Power)

ตามแนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์ อำนาจในสังคมถูกควบคุมโดยกลุ่มที่มีทรัพย์สินและทรัพยากร ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อลดบทบาทของชนชั้นที่ด้อยกว่าในสังคม ทฤษฎีนี้เห็นว่าเชื้อชาติและอำนาจทางสังคมเชื่อมโยงกันในการรักษาผลประโยชน์ของชนชั้นสูงและการกดขี่ชนชั้นที่ด้อยกว่า

4. ทฤษฎีการปฏิวัติทางสังคม (Social Revolution Theory)

ทฤษฎีนี้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมที่อาจมาจากการต้านทานและการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนที่ถูกกดขี่ โดยเฉพาะการต่อต้านอำนาจที่สร้างความไม่เสมอภาค ทฤษฎีนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนที่เรียกร้องสิทธิทางเชื้อชาติและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มุ่งสู่ความเสมอภาค (อภิชาติ ทองประเสริฐ, 2551)

5. ทฤษฎีมานุษยวิทยาทางเชื้อชาติ (Critical Race Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคม โดยมองว่าเชื้อชาติเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดประสบการณ์ชีวิตของบุคคลในสังคม การวิเคราะห์จะพิจารณาถึงวิธีที่อำนาจและความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติถูกฝังรากลึกในโครงสร้างสังคม และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในระบบกฎหมายและการปฏิบัติที่เป็นธรรม

6. ทฤษฎีเฟมินิสต์ (Feminist Theory)

ทฤษฎีเฟมินิสต์มักถูกนำมาใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจเพื่อสะท้อนถึงการตีความเกี่ยวกับความไม่เสมอภาคที่เกิดจากการผสมผสานของเพศและเชื้อ

ชาติ ทฤษฎีนี้เน้นการตรวจสอบบทบาทของผู้หญิงในสังคมที่ถูกกดขี่ทั้งจากเพศและเชื้อชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอำนาจที่ถูกสร้างขึ้นจากการรวมกันของปัจจัยเหล่านี้

7. ทฤษฎีเชิงวิจารณ์ (Postcolonial Theory)

ทฤษฎีนี้ศึกษาผลกระทบจากการล่าอาณานิคมที่ยังคงมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมปัจจุบัน มันทวิเคราะห์การดำรงอยู่ของความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติในประเทศที่เคยถูกล่าอาณานิคม และการสร้างอำนาจที่ยังคงแฝงอยู่ในโครงสร้างของสังคม (จุฑามาศ จันทร์ทรัพย์, 2554)

8. ทฤษฎีอัตลักษณ์ (Identity Theory)

ทฤษฎีนี้ศึกษาการสร้างและการยอมรับอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติ ซึ่งมีผลต่อความเข้าใจของบุคคลในตัวเองและการรับรู้จากสังคม การศึกษานี้สำรวจบทบาทของอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติในการกำหนดอำนาจและการเข้าถึงทรัพยากรในสังคม (สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล, 2546)

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่ต้องอาศัยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีหลายประการที่ช่วยให้เราเข้าใจลึกซึ้งถึงวิถีที่โครงสร้างสังคมอำนาจ และความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติทำงานร่วมกัน การใช้ทฤษฎีเหล่านี้สามารถช่วยในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาคและการส่งเสริมความเสมอภาคทางเชื้อชาติในสังคม.

บทบาทของการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคมที่ไม่เสมอภาคและความเชื่อมโยงระหว่างเชื้อชาติและการเข้าถึงอำนาจในสังคมสมัยใหม่ โดยสามารถแบ่งบทบาทของการศึกษาออกเป็นหลายประการ (Gilroy, P, 2000) ดังนี้

1. การเปิดเผยและทำความเข้าใจความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจช่วยเปิดเผยถึงการแบ่งแยกและความไม่เสมอภาคที่เกิดขึ้นในสังคม อำนาจและสิทธิที่ได้รับการเข้าถึงโดยกลุ่มต่าง ๆ ถูก

กำหนดโดยโครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจที่ฝังรากลึก การศึกษาเรื่องนี้จึงช่วยให้สังคมเห็นถึงช่องว่างทางเชื้อชาติและทำให้เกิดความตระหนักถึงความไม่เป็นธรรมที่ยังคงมีอยู่ (จิราภา พงศ์วิบูลย์, 2560)

2. การส่งเสริมการแก้ไขปัญหาคือความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ

การศึกษานี้ช่วยสร้างฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายสาธารณะที่มุ่งแก้ไขความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ เช่น การปฏิรูปการศึกษา การจ้างงาน และการบริการสาธารณะ การเข้าใจถึงต้นตอของความไม่เสมอภาคจะช่วยให้สามารถออกแบบแนวทางแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ

3. การเสริมสร้างการตระหนักรู้และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจทำให้เกิดการตระหนักรู้ในสังคมถึงปัญหาการเลือกปฏิบัติและการกดขี่ที่เกิดจากอำนาจทางเชื้อชาติ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนไหวทางสังคมและการต่อสู้เพื่อความเสมอภาค เช่น การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมืองและการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนที่ถูกกีดกัน

4. การส่งเสริมความเสมอภาคและการสร้างสังคมที่ยุติธรรม

การศึกษาในด้านนี้ช่วยให้สังคมสามารถเข้าใจและสร้างกลไกต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความเสมอภาคทางเชื้อชาติ โดยเฉพาะในแง่ของการกระจายทรัพยากรและโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษา การทำงาน หรือการเข้าถึงบริการสาธารณะ

5. การสนับสนุนการศึกษาทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจมีบทบาทสำคัญในการเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของกลุ่มคนที่มีเชื้อชาติแตกต่างกัน การเข้าใจถึงมุมมองและประสบการณ์ของผู้คนที่มาจากกลุ่มเชื้อชาติที่แตกต่างช่วยเสริมสร้างความเคารพและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม

6. การศึกษาผลกระทบจากประวัติศาสตร์อาณานิคมและการกดขี่

การศึกษาในเรื่องนี้ยังช่วยให้เราเข้าใจถึงผลกระทบจากการล่าอาณานิคมและการกดขี่ทางเชื้อชาติในอดีตที่ยังคงส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในปัจจุบัน การ

เข้าใจประวัติศาสตร์เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความรู้ที่ช่วยลดความขัดแย้งทางเชื้อชาติ และส่งเสริมการฟื้นฟูความเสมอภาค

บทบาทของการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเสริมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มุ่งสู่ความเสมอภาคและการลดความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ การศึกษาเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเปิดเผยปัญหาความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่ในสังคม แต่ยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนานโยบายที่สามารถส่งเสริมความยุติธรรมและความเท่าเทียมในสังคมสมัยใหม่

สรุป

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและอำนาจในสังคมสมัยใหม่มีบทบาทสำคัญ ดังนี้

1. **เปิดเผยความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ** ช่วยให้สังคมตระหนักถึงปัญหาความไม่เสมอภาคที่เกิดจากโครงสร้างทางสังคมและการเมืองที่ไม่เท่าเทียม
2. **สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนโยบายและการปรับปรุงโครงสร้างสังคม** การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนานโยบายที่มุ่งแก้ไขความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ และสร้างความเสมอภาคในสังคม
3. **ส่งเสริมการตระหนักรู้และการเคลื่อนไหวทางสังคม** ช่วยกระตุ้นการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิและการยอมรับความหลากหลายทางเชื้อชาติในสังคม
4. **สร้างสังคมที่ยุติธรรมและเสมอภาค** ช่วยในการส่งเสริมความเสมอภาคทางเชื้อชาติในหลายด้าน เช่น การศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงบริการสาธารณะ
5. **เพิ่มความเข้าใจในวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของกลุ่มต่าง ๆ** ช่วยส่งเสริมการยอมรับและเคารพในความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม

การศึกษานี้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มุ่งสู่ความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคมสมัยใหม่

เอกสารอ้างอิง

- ประยูทธ เพชรเจริญ (2543). *การศึกษาและการแยกแยะเชื้อชาติในสังคมไทย: ปัจจัยและผลกระทบ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงพร มหามันท์ (2552). *อำนาจและความไม่เสมอภาคทางเชื้อชาติ: การศึกษาความสัมพันธ์ในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์.
- อภิชาติ ทองประเสริฐ (2551). *อำนาจและเชื้อชาติในสังคมสมัยใหม่: การเปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์และการเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑามาศ จันทร์ทรัพย์ (2554). *ทฤษฎีทางเชื้อชาติและอำนาจ: ความเชื่อมโยงระหว่างเพศและชาติพันธุ์ในสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนธรรม.
- สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล (2546). *การศึกษาความสัมพันธ์เชื้อชาติและอำนาจในสังคมไทย: วิถีชีวิตของคนกลุ่มน้อย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภา พงศ์วิบูลย์ (2560). *เชื้อชาติและอำนาจในมิติของการเมืองและการศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Bell, D. (1980). *Race, Racism, and American Law*. Boston: Little, Brown and Company.
- Fanon, F. (1963). *The Wretched of the Earth*. New York: Grove Press.
- Omi, M., & Winant, H. (2014). *Racial Formation in the United States: From the 1960s to the 1990s* (3rd ed.). New York: Routledge.
- Crenshaw, K. (1991). "Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color." *Stanford Law Review*, 43(6), 1241-1299.
- Young, I. M. (1990). *Justice and the Politics of Difference*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Mills, C. W. (1997). *The Racial Contract*. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- Tate, W. F. (1997). "Critical Race Theory and Education: History, Theory, and Implications." *Review of Research in Education*, 22, 195-247.
- Gilroy, P. (2000). *Against Race: Imagining Political Culture beyond the Color Line*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่นใน สังคมไทย*

A STUDY ON MIGRATION AND ITS IMPACTS ON LOCAL COMMUNITIES IN THAI SOCIETY

พระครูสังฆรักษ์ยศวีร์ ปมุตโต

Phrakhrusangharak Yodsawi Pamuttor

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: chinza44@gmail.com

วันที่รับบทความ : 24 กุมภาพันธ์ 2568; วันแก้ไขบทความ 28 กุมภาพันธ์ 2568; วันตอบรับบทความ : 28 กุมภาพันธ์ 2568

Received 24 February 2025; Revised 28 February 2025; Accepted 28 February 2025

บทคัดย่อ

การย้ายถิ่นฐานเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในหลายสังคมทั่วโลก รวมถึงในสังคมไทย ซึ่งมีผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การศึกษานี้มุ่งเน้นการสำรวจและวิเคราะห์ผลกระทบของการย้ายถิ่นฐานต่อสังคมท้องถิ่นในประเทศไทย โดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านการใช้แรงงาน การกระจายทรัพยากร การสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมใหม่ๆ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่อาจเกิดขึ้นจากการผสมผสานระหว่างกลุ่มคนท้องถิ่นและผู้ที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามา การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์และการสำรวจข้อมูลจากชุมชนท้องถิ่นที่มีการย้ายถิ่นฐานสูง เพื่อทำความเข้าใจถึงผลกระทบทั้งในแง่บวกและลบ การศึกษานี้หวังว่าจะสามารถนำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการย้ายถิ่นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทยให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: การย้ายถิ่นฐาน, สังคมท้องถิ่น, ผลกระทบทางเศรษฐกิจ, ผลกระทบทางสังคม

Citation:

* พระครูสังฆรักษ์ยศวีร์ ปมุตโต. (2568). การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่นในสังคมไทย.

วารสารกวีานพะเยา, 2(1), 37-45.

Phrakhrusangharak Yodsawi Pamuttor. (2025). A Study on Migration and Its Impacts on Local Communities in Thai Society. Journal of Kwan Phayao, 2(1), 37-45;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

Abstract

Migration is a process that occurs in many societies around the world, including in Thai society, with impacts on the economy, society, and culture. This study focuses on exploring and analyzing the effects of migration on local communities in Thailand, considering changes in labor utilization, resource distribution, the creation of new social relationships, as well as cultural changes that may arise from the integration of local populations and migrants. The study employs a qualitative research method, using interviews and surveys to gather data from local communities with high migration rates to understand both the positive and negative impacts. This study aims to provide information and recommendations for the effective management of migration, to support the sustainable development of local communities in Thailand.

Keywords: Migration, Local Communities, Economic Impacts, Social Impacts

บทนำ

การย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก โดยเป็นกระบวนการที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในประเทศไทย การย้ายถิ่นฐานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญไม่น้อย เพราะมีผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การกระจายทรัพยากร การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคน และการปรับตัวทางวัฒนธรรมของสังคมท้องถิ่น การย้ายถิ่นฐานในไทยมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งการย้ายถิ่นภายในประเทศและการย้ายถิ่นข้ามชาติ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของชุมชน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านการใช้แรงงาน การจัดสรรทรัพยากร และการพัฒนาความสัมพันธ์ในชุมชนท้องถิ่น (Chantavanich, S., 2016)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่การสำรวจและวิเคราะห์ผลกระทบจากการย้ายถิ่นฐานที่มีต่อสังคมท้องถิ่นในประเทศไทย โดยพิจารณาผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงวิธีการที่ชุมชนท้องถิ่นรับมือและปรับตัวกับการย้ายถิ่นฐานที่เกิดขึ้น และสามารถเสนอแนวทางในการบริหารจัดการการย้ายถิ่นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว

การวิจัยนี้จึงมีความสำคัญในการให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบจากการย้ายถิ่นฐาน และช่วยเสนอแนะแนวทางในการพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการการย้ายถิ่นฐานในสังคมไทยต่อไป

บทบาทของการศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบ

การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบที่เกิดขึ้นมีบทบาทสำคัญในการทำความเข้าใจถึงกระบวนการและผลกระทบต่าง ๆ ที่การย้ายถิ่นฐานนำมาสู่สังคมและชุมชนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม บทบาทหลักของการศึกษาในด้านนี้มีดังนี้

1. การเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการย้ายถิ่นฐาน

การศึกษานี้ช่วยให้เราเข้าใจถึงสาเหตุและแรงจูงใจที่ทำให้คนย้ายถิ่นฐาน เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การขาดโอกาสในพื้นที่เดิม หรือการแสวงหาคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า ซึ่งช่วยให้สามารถคาดการณ์แนวโน้มการย้ายถิ่นฐานในอนาคตได้

2. การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ

การศึกษาผลกระทบจากการย้ายถิ่นฐานช่วยให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในแง่ของการใช้แรงงาน การกระจายทรัพยากร การพัฒนาคุณภาพ และการเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่ใหม่ นอกจากนี้ยังช่วยในการวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของทั้งพื้นที่ผู้ย้ายถิ่นและพื้นที่ที่ย้ายไป

3. การเข้าใจผลกระทบทางสังคม

การศึกษาช่วยให้เราทราบถึงผลกระทบทางสังคมจากการย้ายถิ่นฐาน เช่น การเกิดความตึงเครียดทางสังคม ความแตกต่างในวัฒนธรรม การปะทะกันระหว่างกลุ่มคนท้องถิ่นและกลุ่มคนที่ย้ายเข้ามา รวมถึงการเกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางสังคมและความสัมพันธ์ภายในชุมชน

4. การศึกษาในมิติทางวัฒนธรรม

การย้ายถิ่นฐานส่งผลต่อการผสมผสานทางวัฒนธรรม การเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ ๆ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางวัฒนธรรมและการสร้างความเข้าใจร่วมกัน การศึกษาช่วยให้สามารถจัดการกับความท้าทายที่เกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมและช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

5. การเสนอแนะนโยบายการบริหารจัดการการย้ายถิ่นฐาน

การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานช่วยให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรต่าง ๆ สามารถพัฒนานโยบายที่เหมาะสมในการจัดการการย้ายถิ่นฐาน เพื่อป้องกันปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรและโอกาสทางการศึกษาและการทำงานสำหรับผู้ย้ายถิ่น

6. การส่งเสริมการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

การศึกษาผลกระทบของการย้ายถิ่นฐานช่วยในการวางแผนการพัฒนาในชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม สร้างแนวทางในการพัฒนาสังคมให้สามารถรองรับการย้ายถิ่นฐานอย่างยั่งยืน โดยรักษาความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและการรักษาคุณภาพชีวิตของประชากรท้องถิ่น (Phongpaichit, P., & Baker, C., 2017)

โดยรวมแล้ว การศึกษาการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบที่เกิดขึ้นช่วยให้สังคมสามารถเข้าใจถึงความซับซ้อนของกระบวนการนี้และหาวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนในชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่อสังคมท้องถิ่นในสังคมไทย

การศึกษาเกี่ยวกับสังคมท้องถิ่นในสังคมไทยมีการใช้แนวคิดและทฤษฎีหลายประการเพื่อทำความเข้าใจถึงลักษณะของสังคมในระดับชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงผลกระทบจากกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยบางแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1. แนวคิดสังคมศาสตร์ทางการเมือง (Political Sociology)

แนวคิดนี้ช่วยในการเข้าใจบทบาทของรัฐและสถาบันต่าง ๆ ในการกำหนดทิศทางของสังคมท้องถิ่น รวมถึงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับชุมชนท้องถิ่น การศึกษาเรื่องสิทธิพลเมือง การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองจะช่วยให้เข้าใจถึงบทบาทของการบริหารจัดการสังคมท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ (Suthiphand, N., 2018)

2. ทฤษฎีโครงสร้างสังคม (Social Structure Theory)

ทฤษฎีนี้ช่วยอธิบายโครงสร้างทางสังคมที่กำหนดการทำงานของชุมชนและกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมท้องถิ่น โดยจะศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มคนในสังคม เช่น ครอบครัว ชุมชน หรือองค์กรท้องถิ่น และวิธีการที่โครงสร้างเหล่านี้ทำให้เกิดการจัดระเบียบทางสังคม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในแต่ละพื้นที่

3. ทฤษฎีการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Theory)

การพัฒนายั่งยืนเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่ไม่เพียงแต่เน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ยังคำนึงถึงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยมุ่งหวังที่จะสร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์ของคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทย การพัฒนายั่งยืนสามารถนำมาใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาที่เหมาะสมและตอบโจทย์ความต้องการในพื้นที่ท้องถิ่น

4. ทฤษฎีสังคมวิทยาวัฒนธรรม (Cultural Sociology Theory)

ทฤษฎีนี้สำคัญในการทำความเข้าใจถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นและบทบาทของวัฒนธรรมในการจัดการและพัฒนาชุมชน การศึกษาทฤษฎีนี้ช่วยให้เข้าใจถึงความเชื่อ ค่านิยม พิธีกรรม และประเพณีต่าง ๆ ที่กำหนดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมท้องถิ่นจากการย้ายถิ่นฐานและปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน

5. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการศึกษาและอธิบายถึงกระบวนการและปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมท้องถิ่น ซึ่งสามารถเกิดขึ้นจากทั้งภายนอกและภายในชุมชน เช่น การย้ายถิ่นฐาน การพัฒนาเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ หรือแม้แต่การปรับตัวทางการเมืองที่มีผลต่อโครงสร้างสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชน

6. ทฤษฎีการรวมกลุ่ม (Social Integration Theory)

การรวมกลุ่มในสังคมท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การศึกษาทฤษฎีนี้ช่วยอธิบายถึงการประสานงานระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม และการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในชุมชน ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาและการจัดการปัญหาภายในชุมชนท้องถิ่น

7. ทฤษฎีความยั่งยืนในสังคม (Social Sustainability Theory)

ทฤษฎีนี้เน้นการพัฒนาในระยะยาวที่คำนึงถึงการรักษาสังแวดล้อม ความเท่าเทียมในสังคม และความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในชุมชน การศึกษาเกี่ยวกับความยั่งยืนในสังคมช่วยให้นโยบายหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสามารถสร้างการเติบโตที่ไม่เพียงแต่เน้นเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังคำนึงถึงการรักษาสังคมและสิ่งแวดล้อม

การใช้แนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้ในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับสังคมท้องถิ่นในสังคมไทย ช่วยให้เราเข้าใจลึกซึ้งถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนและการจัดการสังคมในพื้นที่ท้องถิ่น รวมถึงการประเมินผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในสังคมในศตวรรษที่ 21

บทบาทของการศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่นในสังคมไทย

การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่นในสังคมไทยมีบทบาทสำคัญในการเข้าใจถึงกระบวนการที่เกิดขึ้นและผลกระทบที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทย บทบาทหลักของการศึกษานี้สามารถสรุปได้ดังนี้ (Lertwannawit, S., 2020)

1. การทำความเข้าใจถึงสาเหตุและแรงจูงใจของการย้ายถิ่นฐาน

การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานช่วยให้เราเข้าใจถึงปัจจัยที่กระตุ้นให้คนตัดสินใจย้ายถิ่นฐาน ทั้งจากภายในประเทศและจากต่างประเทศ ซึ่งอาจรวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ การขาดโอกาสทางงาน หรือการปรับตัวเพื่อหาคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า การศึกษาสาเหตุเหล่านี้ช่วยให้สามารถเข้าใจถึงกระบวนการย้ายถิ่นฐานและคาดการณ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคต

2. การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ

การย้ายถิ่นฐานมีผลต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น การเปลี่ยนแปลงในแง่ของการใช้แรงงาน การกระจายทรัพยากร การสร้างงานใหม่ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ที่มีผู้ย้ายถิ่นเข้ามา การศึกษาในด้านนี้จะช่วยให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการทรัพยากรและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การศึกษาผลกระทบทางสังคม

การย้ายถิ่นฐานส่งผลต่อโครงสร้างทางสังคมในชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะในแง่ของการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างกลุ่มคนท้องถิ่นและกลุ่มคนที่ย้ายเข้ามา การศึกษาในด้านนี้ช่วยให้สามารถทำความเข้าใจถึงการเกิดความตึงเครียดทางสังคม หรือการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรม (Jiraporn, S., & Sereetrakul, M., 2019)

4. การศึกษาในมิติทางวัฒนธรรม

การย้ายถิ่นฐานมีผลต่อการผสมผสานทางวัฒนธรรม การศึกษาผลกระทบทางวัฒนธรรมจากการย้ายถิ่นฐานช่วยให้เข้าใจถึงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการเรียนรู้และการปรับตัวของทั้งคนท้องถิ่นและผู้ย้ายถิ่น การศึกษาในด้านนี้ยังช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถจัดการกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การเสนอแนะการบริหารจัดการการย้ายถิ่นฐาน

การศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบของมันช่วยให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรต่าง ๆ สามารถพัฒนานโยบายที่เหมาะสมในการจัดการกับการย้ายถิ่นฐาน เช่น การจัดสรรทรัพยากร การสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจ และการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาเหล่านี้ยังสามารถช่วยเสริมสร้างแนวทางในการพัฒนาชุมชนที่รองรับการย้ายถิ่นฐานได้อย่างยั่งยืน

6. การสนับสนุนการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

การศึกษาผลกระทบจากการย้ายถิ่นฐานช่วยให้เข้าใจถึงวิธีการที่ชุมชนท้องถิ่นสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างยั่งยืน แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการย้ายถิ่นฐาน การศึกษานี้มีบทบาทในการช่วยให้สามารถวางแผนและสร้างกลยุทธ์ในการรักษาความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนท้องถิ่น พร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

บทบาทของการศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่นในสังคมไทยคือการให้ข้อมูลที่สำคัญสำหรับการพัฒนาและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาในด้านนี้ช่วยให้เข้าใจถึงปัญหาและโอกาสต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการย้ายถิ่นฐาน ทั้งใน

แห่งของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พร้อมกับการเสนอนโยบายที่เหมาะสมในการจัดการกับผลกระทบเหล่านี้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชนท้องถิ่น

สรุป

การศึกษาการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่นในสังคมไทยเป็นการสำรวจถึงกระบวนการย้ายถิ่นฐานที่มีผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในพื้นที่ท้องถิ่น การย้ายถิ่นฐานที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมีทั้งการย้ายภายในประเทศและจากต่างประเทศ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในลักษณะต่าง ๆ ของสังคมท้องถิ่นอย่างชัดเจน

จากการศึกษา พบว่า ผลกระทบทางเศรษฐกิจ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในด้านการกระจายแรงงานและทรัพยากร โดยการย้ายถิ่นฐานทำให้เกิดโอกาสในการสร้างอาชีพใหม่ ๆ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่บางแห่ง แต่ในบางพื้นที่ก็อาจทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและความไม่เสมอภาคในการกระจายทรัพยากร

ในด้าน ผลกระทบทางสังคม การย้ายถิ่นฐานสามารถส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ ๆ ระหว่างคนท้องถิ่นและผู้ที่ย้ายเข้ามา แต่ก็อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางสังคม โดยเฉพาะในกรณีที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์สูง

ผลกระทบทางวัฒนธรรม จากการย้ายถิ่นฐานทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนท้องถิ่นและผู้ย้ายถิ่น ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดการปรับตัวและเรียนรู้ร่วมกัน แต่ในบางกรณีก็อาจเกิดปัญหาความไม่เข้าใจและความขัดแย้งทางวัฒนธรรมได้

การศึกษาเสนอแนะว่า การบริหารจัดการการย้ายถิ่นฐาน ควรเป็นไปในทิศทางที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนานโยบายที่เหมาะสมในการจัดการทรัพยากรและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกลุ่มคนท้องถิ่นและผู้ย้ายถิ่น เพื่อสร้างสังคมที่มีความยั่งยืนและสามารถรองรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล การศึกษาในครั้งนี้มีความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลที่สามารถช่วยในการพัฒนาแนวทางการจัดการที่ดีขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในสังคมไทยในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Chantavanich, S. (2016). Migration and its socio-economic impacts in Thailand: A case study of rural areas. *Journal of Migration and Development*, 24(3), 42-58.
- Phongpaichit, P., & Baker, C. (2017). Migration, labor markets, and social change in Thailand. *Asian Population Studies*, 13(1), 87-101.
- Suthiphand, N. (2018). The impact of migration on local communities in Thailand's border regions. *Social Science Research Journal*, 29(4), 213-229.
- Lertwannawit, S. (2020). Migrants and local cultural integration in Thailand: A study on identity and belonging. *Journal of Southeast Asian Social Sciences*, 18(2), 105-118.
- Jiraporn, S., & Sereetrakul, M. (2019). Understanding the socio-economic consequences of migration on Thailand's urban areas. *Asian Journal of Social Science*, 47(1), 134-148.

วารสารกวีานพะเยา

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารกวีานพะเยา

วารสารกวีานพะเยา เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้ กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ (ราย 2 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์, ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน, ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม, ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม และ ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์ (Review Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการทบทวนเอกสารวิชาการ ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ และนำมาประมวลเรียบเรียงในรูปบทความ

4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นการค้นหาข้อดีและข้อไม่ดีของเรื่องที่จะวิจารณ์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่านำกระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 250-300 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข ค่าย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ
- 6) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 8) สมมติฐาน (ถ้ามี)
- 9) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 10) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 11) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 12) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 13) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 14) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

15) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract)
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 8) สรุป (Conclusion)
- 9) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้
 - 5.1 ภาพปกหนังสือ
 - 5.2 แปลจากหนังสือ:
 - 5.3 ผู้เขียน:
 - 5.4 ผู้แปล:
 - 5.5 สำนักพิมพ์:
 - 5.6 ปีที่พิมพ์:
 - 5.7 จำนวนหน้า:

- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content)
- 8) บทวิจารณ์
- 9) สรุป (Conclusion)
- 10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาคอนสู่อุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร

วิทยุยานี้จักเป็นอรรถาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิทยุยานี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาหาร” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสวดี เชี่ยวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คัมภีร์รักษา และอัจฉิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาวิทยาลัยเกษตรราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษงา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/(เลขหน้าที่ย่าง).// สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑวงศ์. (2556 ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร์ (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร./ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษงา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).

สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทอาจพันธ์. (2537). หม้อคอกควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, /เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา. /ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่ม
น้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาควงศ์. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).// ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.// (ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). *วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว*. (พระมหาปรัชญ์ อตถาพร, สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่เผยแพร่). // ชื่อเรื่อง. // เรียกใช้เมื่อ / จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริงจิตร. (2555). *กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation* เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsso.moc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). *เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562* . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อเรื่อง(ถ้ามี). //ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49* (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). *เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงาน*

การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- เกษภา ผาทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมบุญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตรักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตริทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนโธ (ร่ำจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2535). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทอง. (2560). *รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPM ปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต)*. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). *ศิลปะการแห่งโนราห์*. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.

Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.

Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารกวันพะเยา ได้ที่ <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journal.kwanphayao@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารกวันพะเยา

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ไม่ตรงกับแนวทางของวารสารกวันพะเยา หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับวารสารสิ่งคัมภีร์ที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารกวันพะเยา

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt).....วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด).....

.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

.....
.....
.....
.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

.....(16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

..... 2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

..... 3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

..... 4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (18 pt)

1..... (16 pt).....

2..... (16 pt).....

3..... (16 pt).....

การทบทวนวรรณกรรม (18 pt)

1..... (16 pt).....

2..... (16 pt).....

สรุป..... (16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt)..... ระบุรูปแบบของการวิจัย..... ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง..... การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ..... การเก็บรวบรวมข้อมูล..... การวิเคราะห์ข้อมูล.....

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด

[illegible]

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

...(16 pt).....ระบุนองค์ความรู้ันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย.สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

...(16 pt).....สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับรัดได้ใจความ.....พร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....และการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

เนื้อหา (18 pt)

.....(16 pt).....

สรุป (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt)

(16 pt) บริบท ความเป้นมา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง (18 pt)

... (16 pt) องค์ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู่ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค์ สาระ ประเด็น แง่คิด มุมมอง ฯลฯ

บทวิจารณ์ (18 pt)

... (16 pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย ที่ สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด (อ้างอิงตาม)

จุดเด่น**จุดด้อย****สรุป (18 pt)**

(16 pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษานำเสนอ สะท้อนคุณค่า การนำไป ใช้ประโยชน์ เป็นความเรียงไม่ใส่เลขเป็นขอมাত্রา ไม่เอียง ไม่นา ไม่แทรกภาพโมเดล สะท้อนคุณค่าทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

